The Central Research institute
of the Armed Forces of Ukraine

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

Received: *December 4, 2025* | **Revisions Requested:** - | **Revision Received:** -
Accepted: *January 27, 2026* | **Published Online:** *March 21, 2026*

Licensed (C) by Creative Commons Attribution International License 4.0 (CC BY-NC-SA)

DOI: 10.62524/msj.2025.3.4.17

Рекомендації щодо підвищення якості економічного забезпечення збройного захисту України шляхом інтеграції оборонного планування з економічним прогнозуванням

Віталій Половенко
кандидат військових наук
докторант навчально-наукового центру оборонного менеджменту
Національний університет оборони України
03049, проспект Повітряних Сил, 28, Київ, Україна
e-mail: Polovenko469@gmail.com
ORCID: 0000-0002-1753-395X

Анотація. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю принципового підвищення якості економічного забезпечення збройного захисту України в умовах тривалої збройної агресії, зростання стратегічної невизначеності та посилення залежності від зовнішньої допомоги. Інтеграція оборонного планування з державним економічним прогнозуванням розглядається як ключовий інструмент підвищення стійкості та результативності системи національної оборони. У зв'язку із цим стаття спрямована на розкриття теоретико-методологічних засад інтеграції оборонного планування з економічним прогнозуванням, а також на визначення практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності економічного забезпечення сектору безпеки і оборони. Особливу увагу приділено необхідності узгодження розвитку оборонних спроможностей із реальними економічними можливостями держави та довгостроковими макроекономічними сценаріями, що набуває критичного значення в умовах воєнного стану. У публікації представлено перелік ключових проблем економічного забезпечення оборони, розкрито недоліки чинної системи прогнозування та планування, обґрунтовано необхідність впровадження багатосценарного прогнозування, розширення використання моделей життєвого циклу озброєння та військової техніки, а також створення єдиної системи прогнозування оборонних потреб, узгодженої із загальнодержавними економічними прогнозами. Наведено кількісні індикатори для оцінювання результативності інтеграції оборонного планування з економічним прогнозуванням та показано, що реалізація сформульованих рекомендацій здатна забезпечити комплексне підвищення ефективності економічного забезпечення оборони на 15–25 відсотків. Матеріали статті становлять практичну цінність для органів державного управління, що займаються формуванням оборонної та економічної політики, а також для установ, відповідальних за стратегічне планування та бюджетування у секторі безпеки і оборони. Запропоновані рекомендації можуть бути використані для розроблення сучасних методичних підходів до прогнозування оборонних потреб, удосконалення нормативних документів та формування збалансованих програм розвитку оборонних спроможностей.

Ключові слова: інтеграція оборонного планування з економічним прогнозуванням, економічне забезпечення сектору безпеки і оборони, сценарне моделювання оборонних

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

витрат, оцінювання ефективності оборонних програм, стратегічне бюджетування в умовах воєнної економіки, міжнародні підходи до планування оборонних спроможностей, узгодження оборонних потреб із макроекономічними можливостями, розвиток оборонно-промислових спроможностей держави.

Вступ (Introduction)

Збройний захист України в умовах тривалої широкомасштабної збройної агресії та високого рівня стратегічної невизначеності потребує не лише нарощування воєнних спроможностей, а й принципового підвищення якості економічного забезпечення сектору безпеки і оборони. Традиційні підходи до оборонного планування, що ґрунтувалися на порівняно стабільних макроекономічних параметрах та інерційних бюджетних процедурах, виявилися недостатньо адаптивними до умов воєнної економіки, асиметричних загроз, руйнування виробничих і логістичних ланцюгів, а також значної залежності від міжнародної фінансової та матеріально-технічної допомоги.

Економічне забезпечення оборони – це сукупність фінансових, матеріальних і кадрових ресурсів, необхідних для підтримки боєздатності збройних сил. У сучасних умовах збройної агресії держава має планувати оборонні потреби з урахуванням прогнозованих макроекономічних показників (валовий внутрішній продукт (ВВП), інфляція, бюджетні надходження тощо). Зокрема, у процесі стратегічного оборонного огляду передбачаються прогнозування вартісних показників необхідних спроможностей та ресурсів, а також балансування їхньої вартості з фінансово-економічними можливостями держави. Цей підхід забезпечує формування мінімально необхідного набору спроможностей за реальних бюджетних обмежень.

У цьому контексті актуалізується необхідність глибокої інтеграції оборонного планування з системою державного економічного прогнозування. Така інтеграція має забезпечити узгодженість між цілями розвитку спроможностей Збройних Сил України (ЗС України), можливостями національної економіки, параметрами бюджетної політики та довгостроковими макроекономічними сценаріями.

Метою статті є формування практичних рекомендацій щодо інтеграції оборонного планування з державним економічним прогнозуванням з метою підвищення ефективності економічного забезпечення збройного захисту України в умовах тривалої війни та стратегічної невизначеності.

Огляд літератури (Literature review)

Проблематику економічного забезпечення оборонної сфери та удосконалення системи оборонного планування представлено у працях низки вітчизняних і зарубіжних дослідників, які розглядали окремі аспекти формування оборонних спроможностей, управління оборонними ресурсами, ефективності бюджетних процедур та впливу оборонних витрат на економіку.

У дослідженні М. Мазарра, К. Лей Бест, Б. Лерда, Е. Ларсона, М. Лініка та Д. Маддена проаналізовано планувальні процедури у сфері національної оборони Сполучених Штатів Америки, зокрема механізми зв’язку між стратегічними пріоритетами, програмуванням, бюджетуванням і виконанням оборонних програм. Автори акцентують на важливості сценарного аналізу, стратегічного оцінювання загроз і моделювання складу сил в умовах ресурсних обмежень, що дозволяє підвищувати обґрунтованість оборонних рішень [1]. Досвід, наведений у роботі, є важливим для розуміння значення інтегрованих планувальних циклів, однак він не розкриває механізмів адаптації оборонного планування до макроекономічних прогнозів у контексті воєнної економіки.

Окремі питання економічних наслідків зростання оборонних витрат розглядаються у

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

матеріалах Єврокомісії, де досліджено вплив збільшення фінансування оборони на економічну динаміку, державний борг, зайнятість та виробничі потужності. В аналітичних матеріалах наголошено, що довгострокове нарощування оборонних інвестицій сприяє формуванню мультиплікаційного ефекту та розвитку високотехнологічних галузей, водночас потребуючи ретельного балансування між оборонними та соціальними видатками [5, 7]. Проте ці дослідження охоплюють загальноєвропейський контекст і не враховують особливості планування оборонних потреб країн, що перебувають у стані тривалої війни.

Вагоме місце у науковому дискурсі посідають роботи, присвячені оцінюванню ефективності системи управління оборонними ресурсами. У дослідженні колективу авторів журналу "Соціальний розвиток і безпека" проаналізовано методологічні підходи до оцінювання ефективності оборонних витрат, визначено ключові критерії результативності та чинники, що впливають на реалізацію оборонних програм [3]. Ця робота закладає основу для розроблення індикаторів оцінювання економічної ефективності сектору безпеки і оборони, однак не розглядає інтеграцію системи оцінювання з макроекономічними показниками та прогнозними бюджетними рамками.

У монографії А. Павліковського, В. Фролова, Ф. Саганюка та інших авторів під загальною редакцією А. Сиротенка комплексно висвітлено підходи до оборонного менеджменту, зокрема питання стратегічного планування, управління ресурсами, оптимізації бюджетних процедур і розвитку оборонних спроможностей [4]. Дослідники підкреслюють необхідність узгодження вартості оборонних спроможностей із можливостями державного бюджету, однак вони зосередили свою увагу переважно на внутрішніх процесах оборонного менеджменту без системного врахування довгострокових макроекономічних сценаріїв.

Проблеми функціонування оборонної економіки у країнах з високим рівнем зовнішніх загроз розглядаються у публікаціях щодо оборонної моделі Ізраїлю, де детально описано механізми поєднання оборонного виробництва, інноваційної діяльності та бюджетного планування в умовах постійної загрози [2]. Проте наведений досвід є здебільшого описовим та не містить методичного інструментарію інтеграції прогнозування економіки з оборонним плануванням.

Окремий блок досліджень присвячено стратегічним документам і планувальним процесам Північноатлантичного альянсу, де розкрито механізм зв'язку між формуванням оборонних цілей, оцінюванням спроможностей і плануванням ресурсів у межах багаторівневого планувального циклу [6, 8]. Попри високу деталізацію процедур, ці матеріали не враховують специфіку економічних викликів держави, яка веде активні бойові дії та змушена формувати оборонний бюджет під впливом різких коливань макроекономічних параметрів.

Отже, аналіз останніх досліджень показує, що наявні наукові праці висвітлюють важливі аспекти оборонного планування, бюджетування, оцінювання ефективності та міжнародних підходів до розвитку оборонних спроможностей. Однак проблема комплексної інтеграції оборонного планування з державним економічним прогнозуванням, яка включає узгодження оборонних потреб із макроекономічними можливостями держави, залишається недостатньо дослідженою. Наявні наукові напрацювання не охоплюють розроблення цілісної моделі взаємодії між прогнозними економічними показниками та параметрами оборонного бюджету, що зумовлює актуальність і наукову новизну дослідження, представленого у статті.

Методологічна основа (Methodological Framework)

Провідним підходом для дослідження цієї проблеми є комплексний системний аналіз, який дозволяє розглядати оборонне планування не лише як процес визначення необхідних сил і засобів, а й як економічно обґрунтовану діяльність, що спирається на прогнози розвитку національної економіки та параметри бюджетної політики. Методологічну основу

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

дослідження складають порівняльний аналіз міжнародних моделей оборонного планування, структурно-функціональний аналіз чинної системи економічного забезпечення оборони України, а також моделювання варіантів узгодження оборонних витрат з макроекономічними сценаріями.

Результати (Results)

Оборонне планування у сучасному розумінні є багаторівневим процесом визначення цілей, завдань і ресурсів для розвитку та утримання воєнних спроможностей держави. Його економічний вимір охоплює формування оборонного бюджету, управління витратами, планування життєвого циклу озброєння і військової техніки, а також оцінювання економічної доцільності альтернативних варіантів розвитку спроможностей.

Економічне прогнозування, своєю чергою, спрямоване на визначення ймовірних траєкторій розвитку макроекономічних показників (ВВП, інфляції, державних фінансів, платіжного балансу, зайнятості тощо) у середньо- та довгостроковій перспективі. Інтеграція цих двох процесів передбачає використання результатів економічного прогнозування як вихідних обмежень і параметрів для оборонного планування, а також зворотний вплив оборонних потреб на формування макроекономічних сценаріїв (рис. 1).

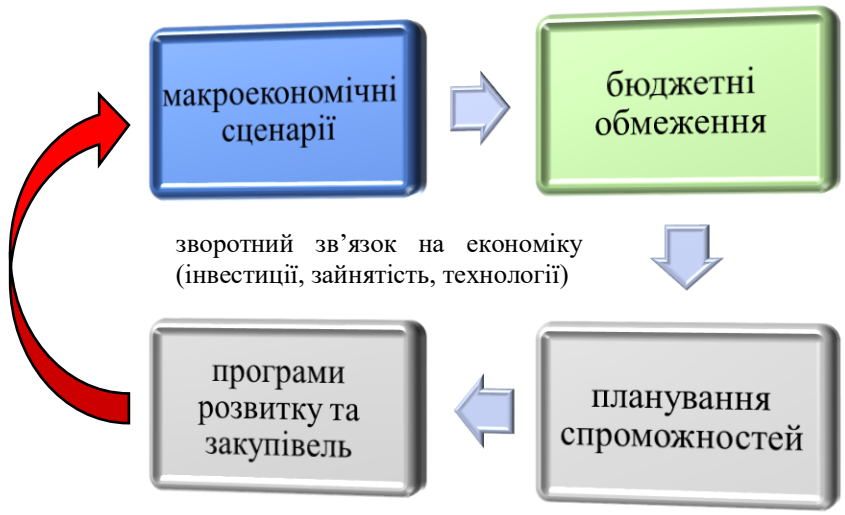

Рисунок 1. Концептуальна схема інтеграції оборонного планування з економічним прогнозуванням

Аналіз практики економічного забезпечення збройного захисту України дозволяє виокремити низку системних проблем (рис. 2):

фрагментарність оборонного та бюджетного планування, недостатня узгодженість між середньостроковими програмами розвитку ЗС України та макроекономічними прогнозами;

обмежене використання сценарного підходу, що ускладнює адаптацію оборонних програм до змін економічної ситуації;

недостатня прозорість та прогнозованість витрат на життєвий цикл озброєння і військової техніки;

слабка інтеграція оборонно-промислового комплексу (ОПК) у загальнодержавну систему економічного прогнозування та інноваційної політики.

The Central Research institute
of the Armed Forces of Ukraine
ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

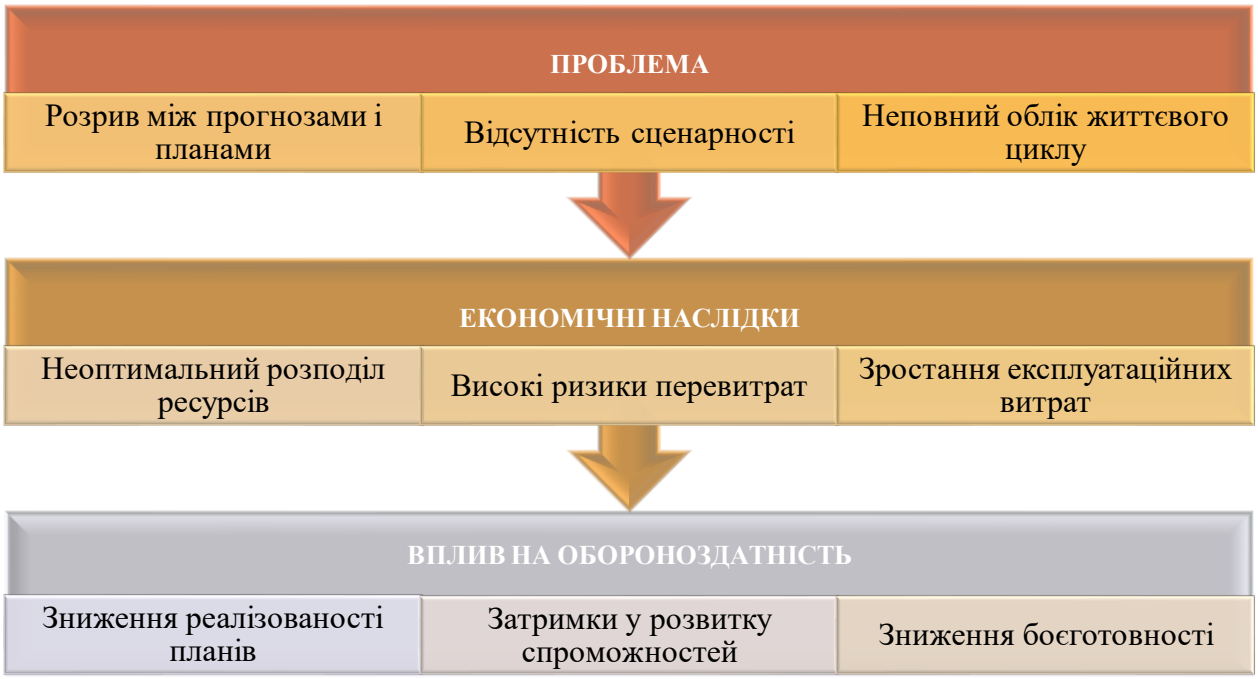

Рисунок 2. Ключові проблеми економічного забезпечення оборони та їхні наслідки

Інтеграція оборонного планування з економічним прогнозуванням потребуватиме комплексного впровадження таких заходів:

Упровадження міжнародного досвіду оборонного планування. У багатьох провідних країнах вже використовуються процедури оборонного планування, які тісно пов'язані з економічним прогнозуванням:

НАТО як альянс країн використовує уніфіковану систему NATO Defence Planning Process (NDPP), що координує національні плани з оборонними потребами Альянсу. Через NDPP кожна країна отримує таргети потужностей за "справедливою часткою" від загальних вимог Альянсу і узгоджує свої програми розвитку збройних сил із колективними цілями. Настанови НАТО поєднують довгострокове стратегічне планування з процедурою оцінювання спроможностей. Зокрема, NDPP забезпечує своєчасне визначення та розвиток необхідних спроможностей, які мають бути інтероперабельними та підготовленими для повного спектру місій Альянсу. Результати планування періодично оцінюються та коригуються у разі змін середовища безпеки та ресурсних обмежень;

у США оборонне планування здійснюється за системою PPBE (Planning, Programming, Budgeting, and Execution), яка зв'язує стратегію (NDS – National Defense Strategy) з конкретними програмами і бюджетом. Згідно з дослідженням RAND [1] Міністерство оборони США розробляє стратегію та пріоритети, обирає сценарії (підґрунтя для моделювання загроз) і на основі аналізу цих сценаріїв визначає склад та розміри сил в умовах фінансових обмежень. Зокрема, Податкова служба США аналізує кількість та поєднання сил, потрібних для реалізації обраної стратегії, і зіставляє їх із запланованим фінансуванням. США також відомі жорстким контролем виконання бюджету, публічними аудиторськими звітами (GAO) та оцінками продуктивності оборонних програм;

у Ізраїлі оборонна економіка інтегрована із загальною економікою держави через загальну мобілізацію, постійні витрати та високі темпи НДР. Країна завжди виділяла значну частку ресурсу: наприклад, у 2024 р. оборонні видатки Ізраїлю досягли 8.8% ВВП [2], а у перспективі прогнозують ~10–11% щорічно. Під час конфлікту витрати ще зросли, що

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

позначилося на бюджетному дефіциті й відкладених соціальних проєктах. Стратегія Ізраїлю наголошує на інноваціях (системи ППО, розвідувальні технології, безпілотники), швидкій мобілізації резервістів та високій адаптивності виробництва. Держава формує довгострокові оборонні програми (наприклад, "Броня Ізраїлю") і стимулює приватний сектор через контракти та податкові пільги. Таким чином, ізраїльська модель поєднує стрімке нарощування витрат із максимально ефективним використанням ресурсів – саме тому її часто називають взірцем гнучкого планування в умовах постійної загрози [3].

Створення єдиної системи прогнозування оборонних потреб і витрат, поєднаної з державним прогнозом економіки. Це передбачає регулярний (щорічний та середньостроковий) перегляд оборонного бюджету з урахуванням макроекономічних проєкцій (ВВП, доларового курсу, інфляції). Формалізація такого підходу (аналогічно до бюджетного правила 2% ВВП у НАТО) дозволить раціонально визначати граничні можливості державного фінансування, забезпечити гнучкість оборонного планування й підвищити його стійкість до економічних шоків.

Запровадження багатосценарного планування із включенням як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Це означає моделювання різних варіантів розвитку економіки (оптимістичного, базового, песимістичного) та оцінювання того, як вони вплинуть на оборонний бюджет та реалізацію спроможностей (табл. 1). Одночасно доцільно враховувати динаміку потреб: наприклад, за програмою SAFE вже розглядається спільне фінансування проєктів і їхній вплив на фінансову стабільність. Використання таких сценаріїв дасть змогу готувати адаптивні плани.

Таблиця 1. Приклад узгодження оборонних витрат із макроекономічними сценаріями

Сценарій	Зростання ВВП, %	Частка оборонних витрат у ВВП, %	Реалізовані спроможності
Песимістичний	1,0	6,5	Критичні
Базовий	3,0	7,0	Основні
Оптимістичний	5,0	7,5	Розширені

Формування середньострокових фінансових планів (4–5 років) та вбудовування їх в оборонні стратегії. Це передбачає розроблення мультиперіодних бюджетних рамок (аналогічно до середньострокових планів ресурсів НАТО), які б враховували перспективи економічного зростання. У рекомендаціях до оборонного огляду України важливим є "збалансування вартості спроможностей з фінансово-економічними можливостями" [4]. Практично це реалізується через чіткі регламенти: наприклад, визначення обсягу витрат на НДДКР не менше певного відсотка оборонного бюджету, диверсифікацію джерел (або вимогу про спільне фінансування із західними партнерами) та пріоритизацію капітальних витрат відповідно до економічних прогнозів.

Підсилити співпрацю між оборонним сектором і економічними інституціями. Необхідно створити міжвідомчий координаційний орган за участю Міністерства економіки, Міністерства оборони, Національного банку України та аналітичних центрів. Такий координаційний орган міг би розробляти уніфіковані методики оцінювання впливу оборонних видатків на економіку (використовуючи, наприклад, модель QUEST Єврокомісії [5]) і навпаки – враховувати макроекономічні обмеження під час планування сил. Налагодження регулярного обміну даними дозволить глибше зрозуміти взаємодію оборонної та економічної політик (як це робить НАТО через сектор "Resources" у NDPP [6]).

Скоригування пріоритетів оборонних інвестицій з урахуванням економічних ефектів. Необхідно збільшити частку витрат на модернізацію та НДДКР, адже ці інвестиції створюють помітні мультиплікатори економічного зростання. Дані ЄС свідчать про те, що у разі 1,5%

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

ВВП додаткових витрат на оборону економічна активність виросте на 0,5% до 2028 року [7]. Однак наявна європейська практика показує низьку долю НДДКР (0,02% ВВП у 2023 р. проти 0,3% у США). Тому Україна має передбачити в оборонному бюджеті зростаючу частку на R&D і критичну інфраструктуру, оскільки інвестиції в технології підвищують і обороноздатність, і довгострокову економічну стійкість.

Використання міжнародних кооперaційних інструментів та стандартів. На кшталт ініціатив НАТО/ЄС слід долучатися до спільних проєктів (наприклад, об'єднаних закупівель озброєнь, стандартизації), щоб розділити ризики й витрати. Україні доцільно адаптувати найкращі практики союзників: наприклад, впровадити "середньостроковий план ресурсів" (MTRP) або механізм оцінювання відповідності між українськими та альянсовими цілями (як це роблять у "Національних розділах" NDPP [6]). Крім того, слід імплементувати вимоги ЄС, зокрема статутні рамки бюджету на оборону (на кшталт очікуваного 2,5% від ВВП EU у 2030 році) і залучати відновлені європейські інструменти фінансування (ReArm, SAFE) для спільних військових програм [8].

Розвиток економічних моделей оцінювання вартості життєвого циклу. Рекомендується широке застосування моделей повної вартості життєвого циклу озброєння і військової техніки, що дозволить мінімізувати приховані витрати та підвищити довгострокову ефективність оборонних інвестицій.

Оцінювання ефективності інтеграції оборонного планування з економічним прогнозуванням доцільно здійснювати за системою кількісних та якісних показників.

Для практичної побудови такого індексу потрібно розробити систему показників – стратегічних і фінансово-економічних. Можна виокремити, зокрема, такі індикатори:

частка оборонного бюджету у ВВП та її динаміка (збільшення цієї частки свідчить про пріоритетність галузі);

обсяг виробництва ОПК і приріст продукції;

ступінь задоволення потреб ЗС України: виконання планів закупівель та обсяг наявних запасів;

економічний мультиплікатор: приріст ВВП на гривню оборонного фінансування;

модернізаційні показники: відсоток сучасних зразків техніки у загальному парку, витрати на НДДКР;

фінансова прозорість: частка виконання бюджету за програмами з відхиленнями менше ніж 5% тощо.

Основні інтегральні показники ефективності економічного забезпечення оборони за умови впровадження рекомендацій показують позитивну динаміку у межах 10–20% (рис. 3).

Водночас, якщо узагальнити, впровадження запропонованих рекомендацій забезпечує підвищення ефективності економічного забезпечення збройного захисту України на 15–25% шляхом зниження втрат ресурсів, підвищення прогнозованості та узгодженості оборонних програм із реальними економічними можливостями держави (рис. 4).

Обговорення (Discussions)

Запропонована в статті модель узгодження стратегічного планування, програмування спроможностей і бюджетування показує, що ключовим чинником стійкості оборонних інвестицій є не стільки нарощування обсягів фінансування, скільки передбачуваність ресурсних траєкторій, синхронізація управлінських циклів і наявність регулярного моніторингу результативності. Це вказує на те, що в умовах тривалої високої невизначеності Україні доцільно інституціоналізувати сценарне планування та індикаторний контроль як базовий механізм ухвалення ресурсних рішень у секторі безпеки і оборони, аби зменшувати фіскальні й операційні ризики та підвищувати відтворюваність досягнених спроможностей.

The Central Research institute
of the Armed Forces of Ukraine
ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

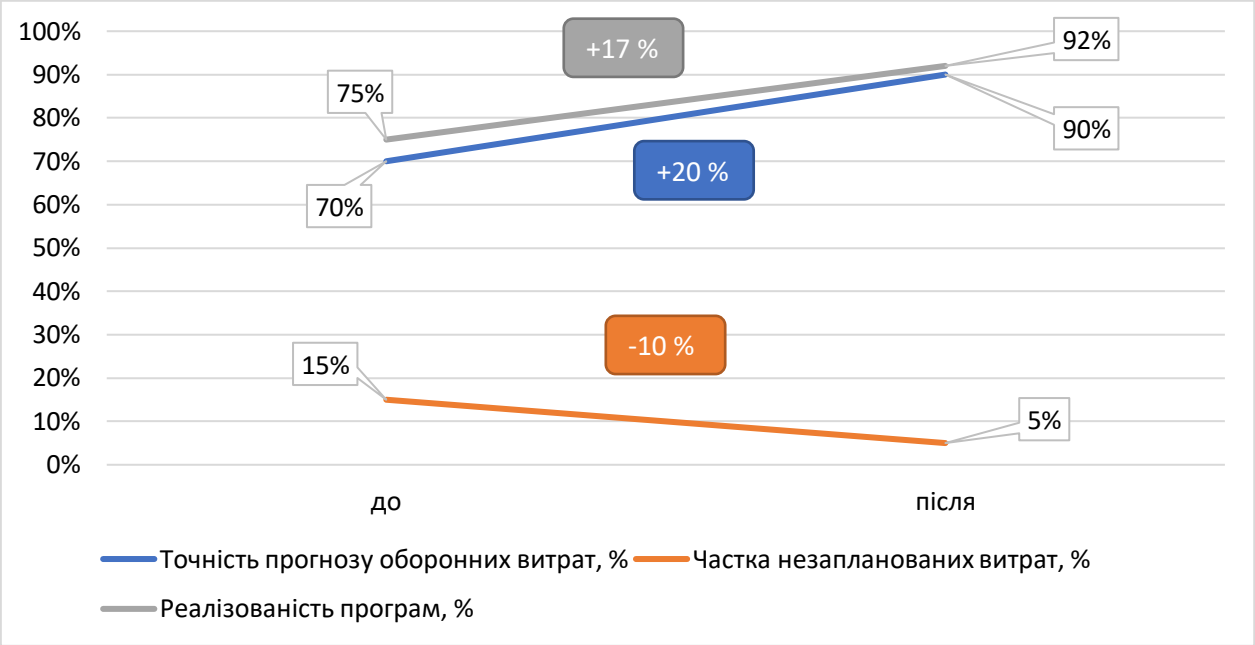

Рисунок 3. Змінення показників оцінювання ефективності економічного забезпечення оборони за умови впровадження рекомендацій

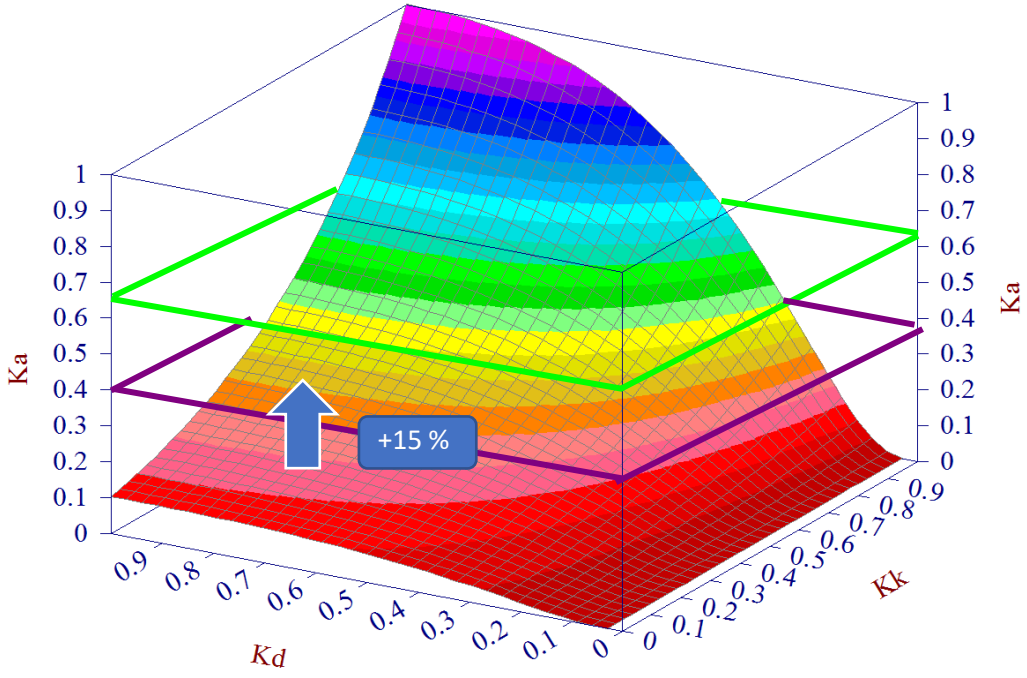

Рисунок 4. Динаміка підвищення ефективності економічного забезпечення оборони (опис): графік зростання точності планування та зниження ризиків перевитрат у середньостроковій перспективі

Висновок (Conclusion)

Таким чином, інтеграція оборонного планування з економічним прогнозуванням дасть можливість підвищити ефективність розподілу ресурсів та стабільність оборонних програм.

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

Синергія між прогнозами розвитку економіки та оборонними бюджетами допоможе сформувати адаптивні й обґрунтовані фінансові рішення. Наприклад, використання середньострокових макропрогнозів і сценаріїв варіацій ВВП надасть змогу більш точно планувати витрати на озброєння та утримання військ. У документи стратегій НАТО та ЄС уже закладають необхідність тісного зв'язку між оборонними спроможностями та економічними можливостями (зокрема, цілі 5% ВВП до 2035 р. і підвищення оборонних інвестицій). Тож упровадження наведених рекомендацій – напрацювання спільних планів, аналітичних інструментів і законодавчих процедур – забезпечить більш збалансовану оборонну політику України, здатну витримати навантаження воєнного часу без критичних втрат для економіки.

Рекомендації (Recommendations)

Матеріали статті становлять практичну цінність для органів військового управління, центральних органів виконавчої влади фінансово-економічного напряму, парламентських комітетів і органів стратегічної координації, представників оборонно-промислового комплексу, а також для наукових і аналітичних установ та освітніх закладів. Дослідження є важливим для зазначених суб'єктів, оскільки пропонує узгоджену методичну основу для планування, обґрунтування, оцінювання та проведення моніторингу оборонних ресурсних рішень, що підвищує стійкість інвестицій, прогнозованість програм і підзвітність управління в секторі безпеки і оборони.

Конфлікт інтересів (Conflict of Interest)

Автор наукової публікації не має конкуруючих інтересів за тематикою дослідження.

Використані джерела

1. Mazarr, M. J., Best, K. L., Laird, B., Larson, E. V., Linick, M. E., & Madden, D. (2019). *The U.S. Department of Defense's planning process: Components and challenges*. RAND Corporation. https://doi.org/10.7249/RR3173
2. *Israel-Gaza war: The cost of conflict*. (n.d.). The Globalist. https://www.theglobalist.com/israel-gaza-war-the-cost-of-conflict/
3. Показники та критерії оцінювання ефективності функціонування системи управління оборонними ресурсами сектору безпеки та оборони України (структура, зміст). (2023). *Social Development and Security, 13* (2), 112–128. https://doi.org/10.33445/sds.2023.13.2.9
4. Павліковський, А., Фролов, В., & Саганюк, Ф. (2020). *Оборонна реформа: системний підхід до оборонного менеджменту* (А. Сиротенко, Ред.). НУОУ.
5. *The economic impact of higher defence spending*. (2025). European Commission. https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2025-economic-forecast-moderate-growth-amid-global-economic-uncertainty/economic-impact-higher-defence-spending_en
6. *NATO defence planning process*. (n.d.). NATO. https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_49202.htm
7. *The economic impact of higher defence spending*. (2025). European Commission. https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2025-economic-forecast-moderate-growth-amid-global-economic-uncertainty/economic-impact-higher-defence-spending_en
8. *A strategic compass for security and defence*. (n.d.). European Council. https://www.consilium.europa.eu/en/policies/strategic-compass/

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

References

1. Mazarr, M. J., Best, K. L., Laird, B., Larson, E. V., Linick, M. E., & Madden, D. (2019). *The U.S. Department of Defense's planning process: Components and challenges*. RAND Corporation. https://doi.org/10.7249/RR3173
2. *Israel-Gaza war: The cost of conflict*. (n.d.). The Globalist. https://www.theglobalist.com/israel-gaza-war-the-cost-of-conflict/
3. Indicators and criteria for evaluating the effectiveness of the defense resource management system of the security and defense sector of Ukraine (structure, content). (2023). *Social Development and Security, 13* (2), 112–128. https://doi.org/10.33445/sds.2023.13.2.9
4. Pavlikovskyi, A., Frolov, V., & Sahaniuk, F. (2020). *Defense reform: A systematic approach to defense management* (A. Syrotenko, Ed.). National Defence University of Ukraine.
5. European Commission. (2025). *The economic impact of higher defence spending*. https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2025-economic-forecast-moderate-growth-amid-global-economic-uncertainty/economic-impact-higher-defence-spending_en
6. *NATO defence planning process*. (n.d.). NATO. https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_49202.htm
7. *The economic impact of higher defence spending*. (2025). European Commission. https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2025-economic-forecast-moderate-growth-amid-global-economic-uncertainty/economic-impact-higher-defence-spending_en
8. *A strategic compass for security and defence*. (n.d.). European Council. https://www.consilium.europa.eu/en/policies/strategic-compass/

Recommendations for Improving the Quality of Economic Support for the Armed Defence of Ukraine through the Integration of Defence Planning with Economic Forecasting

Vitalii Polovenko
Candidate of Military Sciences
Doctoral Researcher of Educational and Scientific Centre for Defence Management
National Defence University of Ukraine
03049, Povitrianykh Syl avenue, 28, Kyiv, Ukraine
e-mail: Polovenko469@gmail.com
ORCID: 0000-0002-1753-395X

Abstract. The relevance of this study is обусловлена by the need for a fundamental improvement in the quality of economic support for the armed defence of Ukraine under conditions of prolonged armed aggression, growing strategic uncertainty, and increasing dependence on external assistance. The integration of defence planning with state economic forecasting is considered a key instrument for enhancing the resilience and effectiveness of the national defence system. In this regard, the article aims to elucidate the theoretical and methodological foundations for integrating defence planning with economic forecasting and to formulate practical recommendations for improving the efficiency of economic support within the security and defence sector. Particular attention is devoted to the necessity of aligning the development of defence capabilities with the state's actual economic capacity and long-term macroeconomic scenarios, which becomes critically important under martial law. The article identifies key challenges in the economic support of defence,

ISSN (print): 2786-9318
ISSN (online): 2786-9326
Military Science. Vol. 3 No. 4 (2025)

outlines the shortcomings of the current forecasting and planning system, and substantiates the need to introduce multi-scenario forecasting, expand the application of life-cycle models for armaments and military equipment, and establish a unified defence needs forecasting system aligned with national economic projections. Quantitative indicators for assessing the effectiveness of integrating defence planning with economic forecasting are proposed, demonstrating that the implementation of the formulated recommendations is capable of ensuring a comprehensive increase in the efficiency of economic support for defence by 15–25 per cent. The findings have practical value for public authorities responsible for shaping defence and economic policy, as well as for institutions engaged in strategic planning and budgeting within the security and defence sector. The proposed recommendations may be used to develop modern methodological approaches to forecasting defence needs, improving regulatory frameworks, and formulating balanced programmes for the development of defence capabilities.

Keywords: integration of defence planning with economic forecasting; economic support for the security and defence sector; scenario modelling of defence expenditure; evaluation of the effectiveness of defence programmes; strategic budgeting under a wartime economy; international approaches to defence capability planning; alignment of defence requirements with macroeconomic capacity; development of the state’s defence industrial capabilities.